

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL ILGALAIKIŲ INSTITUCINIŲ MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS PLĖTROS 2017-2021 METŲ PROGRAMŲ PATVIRTINIMO

2017 m. balandžio 24 d. Nr. V-273

Vilnius

Vadovaudamasi Ilgalaikių institucinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros programų inicijavimo, tvirtinimo, vykdymo ir vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. sausio 31 d. įsakymo Nr. V-153 „Dėl Ilgalaikių institucinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros programų inicijavimo, tvirtinimo, vykdymo ir vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 21.1 papunkčiu:

T v i r t i n u šias valstybinių mokslinių tyrimų institutų parengtas ilgalaikių institucinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros 2017–2021 metų programas (toliau vadinama – programa) (pridedama):

1. Gamtos tyrimų centro:
  - 1.1. Biotos išteklių kintančioje aplinkoje: populiacijų, rūšių ir bendrijų būklės tyrimai, valdymo ir tvaraus naudojimo pagrindimas (BIOTA);
  - 1.2. Laukinės gamtos biologinės įvairovės ir ekologijos molekuliniai pagrindai;
  - 1.3. Biologinių sistemų funkcijų, reakcijų, adaptacijos tyrimai ir taikymo perspektyvos;
  - 1.4. Geoaplinka ir jos išteklių kintančiomis klimato ir žmogaus poveikio sąlygomis.
2. Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto:
  - 2.1. Lietuvos kaimo raida žinių visuomenėje;
  - 2.2. Tvaraus žemės ūkio kūrimas Lietuvoje.
3. Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro:
  - 3.1. Augalų biopotencialas ir kokybė daugiafunkciniam panaudojimui;
  - 3.2. Darni miškininkystė ir globalūs pokyčiai;
  - 3.3. Kenksmingieji organizmai agro ir miško ekosistemose (KOMAS);
  - 3.4. Sodininkystė ir daržininkystė: agrobiologiniai pagrindai ir technologijos;
  - 3.5. Žemės ūkio bei miškų dirvožemių našumas ir tvarumas;
  - 3.6. Žemės ūkio ir miškų augalų požymių bei savybių genetinės prigimties tyrimas, genotipų kryptingas keitimas šiuolaikinėms veislėms kurti.
4. Lietuvos energetikos instituto:
  - 4.1. Ateities energetikos technologijų kūrimas, jų saugos ir patikimumo tyrimai;
  - 4.2. Atsinaujančių energijos išteklių plėtros prognozės, efektyvaus naudojimo ir socialinio poveikio tyrimas;
  - 4.3. Energetikos darnios raidos modeliavimas ir valdymo tyrimas;
  - 4.4. Inovatyviose technologinėse sistemose vykstančių šiluminių ir hidrodinaminių procesų dėsningumų tyrimai;
  - 4.5. Jonizuojančios spinduliuotės poveikio bei kitų su atominių elektrinių eksploatavimo nutraukimu susijusių problemų tyrimas.
5. Lietuvos istorijos instituto:
  - 5.1. Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė: valdžia, luomas, individas (XIV–XVIII a. istorijos slinktys);
  - 5.2. Lietuvos Metrikos ir kitų Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorijos šaltinių tyrimas;
  - 5.3. Tūkstantmečiai iki valstybės. Priešistorinių bendruomenių daugiasluksniai tyrimai;

- 5.4. Vėluojanti tauta – 2: Lietuvių modernizacijos problemos.
6. Lietuvių kalbos instituto:
- 6.1. Fundamentiniai ir taikomieji lietuvių ir kitų baltų kalbų vardyno bei etimologijos tyrimai, 2017–2021;
- 6.2. Fundamentalieji ir taikomieji šiuolaikinės bendrinės lietuvių kalbos pokyčių bei inovacijų tyrimai ir sklaida;
- 6.3. Sociolingvistiniai duomenynai, tyrimai ir populiarioji sklaida, 2017–2021;
- 6.4. XXI amžiaus tarmėtyros modelio kūrimas ir taikomieji regioniniai variantiškumo tyrimai.
7. Lietuvos kultūros tyrimų instituto:
- 7.1. Lietuvos dailės, muzikos ir teatro tyrimai: paveldas, nauji reiškiniai, kontekstai;
- 7.2. Tradicijos ir dabarties sankirtos: tarpdalykiniai XX a.–XXI a. kultūros tyrimai.
8. Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto:
- 8.1. Moderniosios Lietuvos literatūrinis kanonas;
- 8.2. Lietuvių folkloro, mitologijos ir šiuolaikinių folklorinių procesų tyrimai;
- 8.3. Literatūra kaip socialumo liudininkė: estetika, atmintis, mentalitetas vėlyvuosiu sovietmečiu–XXI a. pradžioje;
- 8.4. Senosios Lietuvos ir Prūsijos raštijos fundamentiniai tyrimai.
9. Lietuvos socialinių tyrimų centro:
- 9.1. Lietuvos visuomenės socialinės diferenciacijos procesai ir integracijos prielaidos;
- 9.2. Socialinių ir ekonominių pokyčių įtakos darbo rinkai ir atskirų gyventojų grupių užimtumui tyrimai;
- 9.3. Socialinių ir etninių grupių įtrauktis ir veiksniai keliant jų gerovę: šeima, būstas, pajamos, socialinės paslaugos.
10. Nacionalinio vėžio instituto:
- 10.1. Kancerogenezės bei piktybinių navikų epidemiologijos tyrimai vėžio profilaktikos plėtrai;
- 10.2. Vėžio ankstyvosios diagnostikos tobulinimas;
- 10.3. Piktybinių navikų individualizuoto gydymo technologijų plėtra.
11. Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Fizinių ir technologijos mokslų centro:
- 11.1. Aplinką tausojanti energetika ir aplinkosaugos technologijos;
- 11.2. Funkcinės medžiagos ir technologijos;
- 11.3. Matavimų technologijos ir prietaisai;
- 11.4. Molekulinė elektronika ir nanoinžinerija;
- 11.5. Nanostruktūrizuotos medžiagos ir elektronikos prietaisai;
- 11.6. Optoelektronikos ir lazerių technologijos;
- 11.7. Sudėtingų sistemų dinamika ir charakterizavimas;
- 11.8. Tekstilės technologijos ir techninės tekstilės aprangos sistemos.
12. Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Inovatyvios medicinos centro:
- 12.1. Molekulinio ir ląstelinio imuniteto tyrimai biologiniuose modeliuose *in vitro* ir *in vivo*;
- 12.2. Naujos kamieninių ląstelių ir rekombinantinių molekulių technologijos audinių inžinerijai ir regeneracinei medicinai;
- 12.3. Sveikatinimo, inovatyvių diagnostikos ir gydymo metodų taikymo ir ligų prevencijos tyrimai.
13. Bendra Lietuvos istorijos instituto ir Lietuvos kultūros tyrimų instituto programa: XIX amžiaus sociokultūrinis laukas: visuomenės grupės, asmenybės, institucijos.